

Economia del treball

2015/2016

Codi: 100504

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	OB	2	1

Professor de contacte

Nom: Albert Recio Andreu

Correu electrònic: Albert.Recio@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Lidia Andrés Delgado

Marcela Arqueros Wood

Prerequisits

No te cap requisit previ obligatori, però es recomanable haver cursat satisfactoriament la Introducció a l'Economia.

Objectius

L'assignatura d'Economia del Treball es cursa a segon curs quan els estudiants ja han realitzat un curs d'Economia que els hi ha permès estudiar els trets fonamentals de funcionament del sistema econòmic.

L'objectiu específic d'aquest curs es el de conèixer i analitzar les especificitats que planteja la vida laboral, tant pel que fa al funcionament dels mercats laborals com la seva relació amb institucions i activitats socials que influeixen en la vida laboral.

L'assignatura te com objectiu proveir de coneixements analítics per estudia el mon laboral, entendre la seva complexitat i el caràcter social de les relacions laborals. El contingut teòric està orientat al coneixement del elements dinàmics que operen en el mercat laboral, la seva relació amb els models d'organització empresarial i la seva interrelació amb les institucions socials que interaccionen amb la vida econòmica.

Un segon objectiu es el de desenvolupar les eines cognitives per analitzar realitats laborals concretes i entendre les seves dinàmiques. Això suposa tant la formació en matèria de fonts informatives sobre aspectes econòmics del treball com la capacitat d'interpretar realitats concretes, be a nivell de sectors econòmics específics com de mercats laborals nacionals concretes

Per tant els objectius de l'assignatura son

- 1) Comprendre els fonaments analítics bàsics per l'estudi econòmic del mercat laboral i la seva interacció amb altres institucions socials
- 2) Aprendre a treball amb les fons estadístiques i els estudis empírics sobre el mercat laboral
- 3) Saber aplicar els coneixements als debats i anàlisis que tenen lloc entorn a la problemàtica laboral
- 4) Demostrar el grau de coneixement assolit mitjançant la realització de treballs sobre aspectes específics.

Competències

- Analitzar adequadament les situacions específiques de conciliació de la vida familiar i laboral, i aplicar la normativa corresponent.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
- Assessorar organitzacions sindicals i empresarials i els seus afiliats.
- Assimilar els valors ètics i les normes morals en la presa de decisions.
- Comunicar i defensar un projecte oralment.
- Contextualitzar els esdeveniments socials des d'un punt de vista global (geogràfic, històric, econòmic, ecològic, sociopolític o cultural).
- Contrastar la igualtat entre homes i dones en els llocs de treball i solucionar les qüestions sorgides amb la Llei d'igualtat.
- Convèncer els altres del punt de vista propi.
- Demostrar que es comprèn el caràcter dinàmic i canviant de les relacions laborals en l'àmbit nacional i internacional.
- Distingir les necessitats especials d'inserció laboral de diferents grups de treballadors (amb discapacitats físiques o psíquiques, immigrants, etc.).
- Elaborar, implementar i avaluar estratègies territorials de promoció socioeconòmica i inserció laboral.
- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
- Interpretar dades i indicadors socioeconòmics relatius al mercat de treball.
- Organitzar i gestionar la planificació del temps.
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Relacionar les necessitats, les exigències i les fluctuacions del mercat de treball, i les dinàmiques i les polítiques de les relacions laborals.
- Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de decisions i activitats en altres parts de l'empresa.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar econòmicament les polítiques que emmarquen la realitat laboral.
2. Analitzar la globalització econòmica en l'àmbit nacional i internacional.
3. Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
4. Assimilar els valors ètics i les normes morals en la presa de decisions.
5. Classificar les polítiques de temps de treball.
6. Classificar les polítiques d'ocupació, generals i específiques. Avaluar la igualtat entre homes i dones al mercat laboral.
7. Comprendre les polítiques d'ocupació, generals i específiques.
8. Comprendre l'oferta i la demanda d'ocupació.
9. Comunicar i defensar un projecte oralment.
10. Conèixer l'estructura del mercat laboral.
11. Convèncer els altres del punt de vista propi.
12. Definir les polítiques d'igualtat.
13. Descriure les polítiques de la seguretat social.
14. Distingir les polítiques migratòries.
15. Entendre les dades relatives a l'oferta i a la demanda de feina.
16. Explicar l'estructura del mercat laboral.
17. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
18. Identificar els aspectes institucionals del mercat laboral per poder relacionar les necessitats, les exigències i les fluctuacions del mercat de treball i les seves dinàmiques.
19. Identificar i distingir les polítiques d'incidència laboral.
20. Identificar la posició del mercat laboral espanyol en el context de la globalització.
21. Organitzar i gestionar la planificació del temps.
22. Produir textos escrits sobre temes relacionats amb les competències anteriors, i defensar-los oralment.
23. Reconèixer els aspectes institucionals del mercat laboral.
24. Reconèixer les polítiques econòmiques que emmarquen la realitat laboral.

25. Redactar i formalitzar informes i escrits.
26. Resoldre i debatre les polítiques d'incidència laboral com ara les dels sindicats i les d'organitzacions patronals.
27. Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de decisions i activitats en altres parts de l'empresa.
28. Treballar de manera autònoma.
29. Treballar en equip.
30. Valorar i contrastar la segmentació i la discriminació en el mercat de treball.

Continguts

L'objectiu del curs es estudiar des de una perspectiva econòmica els diferents aspectes de les relacions laborals. El curs està plantejat de forma que es puguin evidenciar els principals debats teòrics presents en l'anàlisi de l'activitat laboral y que tenen influència sobre la configuració de las polítiques econòmiques.

1. ECONOMIA, TREBALL I FORÇA DE TREBALL

Producció, reproducció i treball. Necessitats y tecnologia. Excedent i subsistència. Cooperació, divisió del treball y control. Formes socials del treball. La societat del treball assalariat. La creació del mercat laboral. El contracte laboral. Conflictes i institucions.

2. LES DADES DEL MERCAT LABORAL

Estadístiques y estudis de camp. Activitat, inactivitat, ocupació y atur. Valors absoluts i taxes. Ocupació i subocupació. Atur registrat i atur estadístic. La estructura de la ocupació. Dades de ocupació y atur a Espanya.

3. EL MERCAT DE TREBALL

La economia de mercat i l'anàlisi neoclàssic. El mercat de treball: oferta y demanda de treball. Treball i força de treball. Més enllà del mercat: espais no mercantils, conflicte i processos polítics.

4. LA TEORIA CONVENCIONAL DE LA OFERTA DE TREBALL

La teoria convencional de la oferta de treball. Algunes crítiques a la teoria convencional. Les taxes de participació.

5. LA FORMACIÓ Y REPRODUCCIÓ DE LA FORÇA DE TREBALL

La importància dels factors demogràfics. La família y el treball reproductiu. Treball reproductiu i gènere. El treball femení en el mercat laboral. La educació i la formació laboral. Teories sobre el paper de la educació. El paper de las migracions y las migracions internacionals.

6. LA DEMANDA DE FORÇA DE TREBALL

La demanda de força de treball com demanda derivada. Salaris i costos laborals. Els costos laborals unitaris. Problemes en la medició de la productivitat. La demanda neoclàssica de força de treball a curt i llarg termini. La relació entre salaris y productivitat: algunes teories alternatives. Salaris i demanda de productes.

7. EL PROBLEMA DE L'ATUR

Desequilibris en el mercat laboral. Atur y vacants. Atur friccional y atur estructural. Atur por deficiència de demanda: visió neoclàssica y visió keynesiana. L'exèrcit de reserva. Atur i canvi tecnològic. Les polítiques d'ocupació.

8. SINDICATS

El paper econòmic dels sindicats. Formes de pressió y límits de la acció sindical. Tipus de sindicats. Sindicats i negociació microeconòmica. Sindicats y macroeconomia. La crisi dels sindicats

Metodologia

Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant: estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

Classes pràctiques: on l'estudiant analitza juntament amb el professor documents, estadístiques, etc. per tal de comprendre críticament allò que s'explica a les classes teòriques.

Realització de qüestionaris individuals On l'estudiant té que respondre a preguntes teòriques i pràctiques relacionades amb el que s'estudia a classe, orientades a reforçar la dinàmica de lectura i treball continuat. El contingut d'aquests qüestionaris es discuteix a les classes pràctiques

Presentació de treballs: on l'estudiant (per grups) exposa a l'aula les conclusions d'un treball de recerca temàtic orientat pel professor. Aquest treball pot ser individual o col·lectiu, però en la presentació i debat es contarà la participació individual

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
EXPOSICIÓ PROFESSORS	35	1,4	1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 30
SEMINARIS I DEBATS	10	0,4	4, 5, 10, 11, 17, 19, 24, 27
TREBALL EN GRUP	15	0,6	1, 4, 7, 9, 11, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 30
Tipus: Supervisades			
TREBALL INDIVIDUAL	20	0,8	5, 11, 12, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26
TUTORIES INDIVIDUALS I COL·LECTIVES	10	0,4	4, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 17, 19, 20, 25, 27
Tipus: Autònomes			
DOCUMENTACIÓ I BIBLIOGRAFIA	12,5	0,5	2, 4, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 18, 22, 24, 25, 27
ESTUDI PERSONAL	40	1,6	1, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 28
PREPARACIÓ EXÀMENS	7,5	0,3	17, 21, 25, 28

Avaluació

L'avaluació es realitza al llarg del curs, en part en grup i en part individualment.

L'avaluació individual es porta a terme mitjançant:

1) 2 proves escrites que es realitzen al llarg del curs, en horari de classe, i en les dates especificades, i

.

2) Les respostes a petits qüestionaris individuals que es realitzaran per escrit al llarg del curs

La qualificació de l'avaluació individual és el promig ponderat de les 2 proves (45% i 45% cadascuna) i dels qüestionaris (10%) sempre i quan s'hagi obtingut una qualificació igual o superior 4,5 en cada prova

.En el cas que no s'obtingui la nota final d'un 5 l'estudiant pot fer una prova de maduresa final.

La qualificació obtinguda a l'avaluació individual representa un 85% de la nota final de l'assignatura, però és necessari obtenir una qualificació com a mínim de 4,5 sobre 10 per aprovar l'assignatura.

E

2. AVALUACIÓ EN GRUP

S'avalua el treball realitzat en grup i l'assoliment de les competències. Per fer aquesta avaluació es compta amb:

1) La documentació lliurada pels estudiants del seu treball pràctic -dossier-.

2) Les defenses dels treballs a les que es convocarà als alumnes -controls-.

El pes és del 50% de cadascun dels punts.

La qualificació obtinguda representa un 15 % de la nota final de l'assignatura, però és necessari obtenir una qualificació com a mínim de 4 sobre 10 per aprovar l'assignatura.

Els no-presentats:

Els estudiants que iniciïn el procés d'avaluació continuada esgoten la convocatòria i tindran una nota final d'aprobat o suspès de l'assignatura, en cap cas de no presentat. L'excepció és que només s'hagi presentat a una de les dues proves individuals, en aquest cas, la nota és no-presentat.

Casos especials:

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
CERCA DE DOCUMENTACIÓ I BIBLIOGRAFIA	5%	0	0	1, 3, 10, 19, 21, 24, 26, 28
PROVES	45%	0	0	2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28
TREBALL EN GRUP	50%	0	0	1, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 25, 29, 30

Bibliografia

Recio, A. (1997) *Trabajo, Personas, Mercados*. Icaria/Fuhem, Barcelona/Madrid.

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

McConnell, C. R., Brue, S.L y Macpherson (2008) *Economía Laboral*. McGraw-Hill, Madrid.

Durant el curs es proveiran lectures complementàries relatives a la actualitat del mercat laboral i als diferents temes analitzats a classe.